



**Marie von Ebner-
Eschenbachová**

**Člověk zůstává mladým,
pokud je ještě schopen učit se,
získávat nové vlastnosti a
snášet odlišné názory
ostatních.**

Vážené posluchačky,
vážení posluchači,

další akademický rok byl zakončen slavnostním ceremoniálem v Karolinu a předána osvědčení úspěšným posluchačům. O prázdninách nemusíte lovit ve svých zápiscích z přednášek, a abyste nezapomněli naše webové stránky, můžete ťuknout na časopis BLOG KLUB a přečíst si jak slaví máje na Slovensku, uvědomit si význam českých skladatelů ve světě, využít nabídku k poznávání takových míst, které se hodí spíše pro mladé, kde se žije rychleji, než se stačíme rozmyslet. Ve vzpomínkách do našeho dětství se zase vrátíte do klidného rozjímání. Snad o prázdninách také zaprší a porostou nějaké houby, a půjdete-li do lesa, dívejte se kolem sebe, jestli se před vámi neobjeví záhada, na kterou logika nestačí. V další rubrice si připomenete přírodopis s léčivými účinky a co si přečíst pod slunečníkem. Na závěr můžete zasoutěžit sami se sebou.

Přeji krásné prázdniny a těším na setkávání s Vámi v příštím akademickém roce

Vaše *Anna Eschenbachová*



Obsah

☞ Aktuality z naší U3V	2
☞ Celoživotní vzdělávání dospělých – dobrovolnický projekt aGAIN	3
☞ Příspěvky našich posluchačů	4
☞ Zajímavosti	10
☞ Zábavný koutek	12

🌀 Aktuality z naší U3V

Na začátku června bývá pro naše posluchače jeden den mimořádný. Mnozí si vzpomenou na svoje slavnostní vyřazování a předávání diplomu v aule Karolina po absolvování řádného studia. U posluchačů univerzity třetího věku je třeba vynechat slovo „vyřazování“, neboť naši studenti se jen tak vyřadit nenechají a nemohou se dočkat, aby rok co rok zasedli do školních lavic a nasávali další a další vědomosti dnes už i mladších přednášejících. Studují rádi a váží si toho, že obdrží osvědčení o absolvování vybraného a mnohdy vysněného oboru. Ovšem převzetí osvědčení není jen za docházku na přednášky, ale je třeba si jej zasloužit úspěšným složením testů nebo vypracováním závěrečné práce, což je ale dobrovolné. Nejednen posluchač navštěvuje naše přednášky už mnoho let a doma má už sbírku osvědčení.

Přejeme Vám krásné prázdniny a načerpání hodně sil k absolvování přednášek v příštím akademickém roce

Centrum dalšího vzdělávání



Máje

V predvečer mesiaca máj nám na mnohých miestach na Slovensku, v Čechách i na Morave rok, čo rok vyrastajú ako „huby po daždi“ pestro ozdobené stromy „MÁJE“.

Aká je história tejto tradície ?

Máje boli známe už v antike. Prvá zmienka o májoch v Európe pochádza z roku 1255 z Nemecka. V meste Achene na 1. mája, Turíce a sviatok svätého Jána stavali obyvatelia máje pred domami bohatých mešťanov. Neskôr sa tradícia obohatila o stavanie stromčekov pred domom obdivovaného dievčaťa. Od 15. storočia sa máje stavali už aj v strednej Európe a postavenie mája bolo znakom vážneho záujmu o dievča, ba za určitých okolností mohlo nadobudnúť aj právny význam. Svedčí o tom napr. rozhodnutie cirkevného súdu v Čechách, ktorý roku 1422 uznal právoplatnosť manželstva na základe sľubu lásky a vernosti a postavenia mája.

Májová zeleň v našej kultúre predovšetkým symbolizovala víťazstvo jari nad zimou a ako magický prostriedok vyjadrovala aj želanie hojnosti a dobrú úrodu.

Dnes sa máje stavajú najmä spoločne - na námestiach miest či dedín. Spoločný máj tak symbolizuje zdravie pre všetky dievčatá a ženy obce a mesta, oslavuje zdravie a vitalitu nositeľiek života.

Samotný máj je mladý stromček, najčastejšie smrekový, jedľový alebo brezový, ktorý mal symbolický význam a bol výrazom prírodného mýtu v boji zimy s jarou, smrťou so životom; symbol na jar sa obnovujúcej prírody.

So stávaním májov sa dodnes spájajú aj následné zábavy - majálesy - ktoré sa uskutočnili po stávaní mája.

Bez oslavy a zábav sa nekončí ani „váňanie – kácení májov“.

A ako to vyzerá u nás ?

Ani v Dennom centre seniorov Žilina – Strážov na túto tradíciu nezabúdame. Naši „mládenci“ seniori nám každý rok postavajú krásny máj.



A tak máme pred denným centrom zábavu na začiatku mája i na jeho konci. Nechýbajú pritom veselé tóny harmoniky, spev ľudoviek, tanec priamo na ulici, nejaká tá slivovička a obľúbené domáce koláče. Tohto roku sa jednej našej šikovnej seniorke vydarilo moravské koláče. Ako tradične každý rok sa toho zúčastňujú aj deti z neďalekej materskej školy, ktoré vždy radi niečo zaspievajú a zatančia si spolu s nami.

Hádam si tento májový zvyk uchovajú v pamäti a budú

pokračovateľmi tejto krásnej tradície na oslavu života.

Autor:

Medovka

Ing. Anna Frličková

Študentka U3V pri ŽU v Žiline

Absolventka projektu GAIN – Grundtvig



Hudba je moje láska

Několik let navštěvuji kurzy Univerzity třetího věku Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a nabídka je opravdu velká. Potěšilo mne, že v nabídce se objevily přednášky o hudbě a tak si je nenechám ujít. (Významné osobnosti evropské a americké hudby, Hudba na evropských dvorech světských a církevních panovníků a velmožů). Každou přednášku si pečlivě zaznamenávám, a pokud nám posluchačům vyučující poskytne svoji prezentaci, mám možnost si bezchybně vše zopakovat. Dovolte mi malou osobní vzpomínku, která se týká jednoho z našich významných skladatelů – Leoše Janáčka. (Přednáška 31. 10. 2014). Před mnoha lety jsem studovala na pedagogické škole nástavbové studium vychovatelství se specializací výtvarná a hudební výchova. „Výtvarka nic moc, ale „hudebka byla moje parketa“. Již dříve jsem navštěvovala Lidovou školu umění – zpěv a hudební nauku. Hudební dějiny nám na pedagogické škole přednášel mladý profesor, jehož oblíbeným skladatelem byl právě Leoš Janáček. Seznamoval nás s jeho prvky komponování, s jeho osobním životem. Pravidelně jsme jezdili do Janáčkovy opery v Brně, kde jsme viděli například Její pastorkyni, Věc Makropulos, Příhody lišky Bystroušky, Káťu Kabanovou. Když jsem v červnu 1967 skládala maturitní zkoušky, z dějin hudby jsem dostala otázku: Operní tvorba Leoše Janáčka. A v ukázce zazněla árie Jenůfy z Její pastorkyně. Anna Hostomská v knize „Průvodce operní tvorbou“ (Nakl. SVOBODA- LIBERTAS, Praha 1993) o Janáčkově napsala: „Leoš Janáček se po roce 1918 stal největším reprezentantem soudobé české hudby v celém světě. Jeho skladby jsou hrány všude, vydávány v cizině a dosahují velkého ohlasu“.

Chtěla bych také touto cestou poděkovat pracovníkům Centra dalšího vzdělávání za zasílání informací o různých přednáškách a akcích ostatních fakult UK. Tím dostáváme podněty k neustálému trénování našich mozkových závitů a „revoltujeme“ tak proti stárnutí. K našemu seniorskému studování mě inspirovala básnička Miloše Hoznauera z knihy Stařec na čekané. Verše jsem trochu upravila, aby se hodily právě ke studiu hudby.

„Rady mrzutým starcům“

„Život tě může ještě bavit,
když dokážeš se stesků zbavit.
Když nad hlavou ti stromy šumí,
tahleta – i jiná – hudba léčit umí.
A když se sálem Chopin – či jiná hudba – nese,
tak není místo na deprese.
Když s přáteli sedíš u muziky, či u sklenky,
odejdou i černé myšlenky.

Věra Voženílková



Překonej sám sebe

Toto rčení platí pro spousty lidských činností a předpokládá se především u mladé generace. Překonávat sám sebe v pokročilém věku, není zrovna ten nejlepší nápad, ale funguje to a stojí za to, když se povede.

A mě se to myslím povedlo, i když pro někoho by to asi žádné velké vítězství nebylo, pro mě ano a podělím se s vámi o to jak:

Musím konstatovat, že má dcera i syn jsou na mě velmi hodní. A protože jsem asi i já byla hodná (na své děti i vnučata určitě), tak mi Ježíšek přinesl krásný dárek – čtrnáctidenní dovolenou v New Yorku. Bylo to velké a krásné překvapení a já žila přípravami téměř půl roku. Pobyt jsem měla prožít se svým synem a svou vnučkou (jeho dvaadvacetiletou dcerou).

Přišel den D a my ráno odletěli z Prahy nejprve do Amsterdamu a odtud do New Yorku. První pohled na toto, nejzajímavější a asi nejoriginálnější místo na zemi a největší město světa nezklamal. Panorama vysokých budov na poloostrově bralo dech. Stejně tak první pohled po výstupu z metra na Manhattan i náměstí Times Square plné reklam a červenými schody, které slouží turistům pro pořizování fotografií. Po ubytování – měli jsme pronajatý byt v Brooklynu, z nějž se stává čtvrt intelektuálů a lidí políbených múzou či zabývajících se kulturou, začal náš pobyt v NY zcela prozaicky, šli jsme „na pivo“.

Druhý den začalo putování po městě stále s hlavou vzhůru, protože kolem nás byly samé výškové budovy, v ulicích s krásnou architekturou venkovních litinových schodišť na domech šla hlava dolů a ze strany na stranu, když jsme se snažili vidět zajímavosti, na které nás upozorňoval syn, který New York zná velmi dobře. Procházka mezi mrakodrapy, davy lidí kolem, to vše má úžasnou atmosféru. Na příklad zrcadlení okolního prostředí na fasádách mrakodrapů mě uchvátilo, zvláště v pozdním odpolední, kdy se slunce pomalu schylovalo za obzor.

Samozřejmě jsme navštívili Metropolitní muzeum, MOMA – muzeum moderního umění i Guggenheimovo muzeum, které bylo částečně v opravě. Další naše cesta směřovala do nádherné budovy Veřejné národní knihovny i do Central parku. Při prohlídce NY jsme nevynechali ani okružní dvoudenní jízdu vyhlídkovým autobusem pro turisty a projížďku lodí po řece Hudson. Rockefeller centrum s kluzišťem i spousta parků mezi domy nás velmi příjemně překvapila. Prohlídku města jsme prokládali samozřejmě i ochutnávkami různých cizokrajných kuchyní, které NY nabízí, stejně tak jako typickými hamburgery. Musím ale i zmínit úžasnou a stále obsazenou kavárnu Star Dance, kde obsluhují budoucí herci divadel na Broadwayi, a kteří mezi obsluhou návštěvníky potěší některými písněmi z muzikálů.

Samozřejmě, že jsme si nemohli nechat ujít známý muzikál v jednom z Broadwayiských divadel.

Výjimečnou záležitostí byla i návštěva české ambasády v NY, kde se zrovna konala vernisáž výstavy Petra Síse v rámci „Dne pro Václava Havla.“ Zážitků bylo každý den velmi mnoho a samozřejmě k nim patřila i návštěva Památníku obětem 11. září 2001.

Dva krásné černé bazény, po jejichž stěnách stéká voda do neviditelného prostoru, po jejich obvodu jména lidí, kteří zahynuli, k tomu nejvyšší budova v NY Světového centra a nad tím vším krásná křídla, připomínající anděla – to vše tvoří Památník obětem 11. září – krásný památník, ze kterého ale mrazí.

Nicméně dostávám se k meritu věci v názvu mého článku, protože jsem se asi nechala příliš unést informacemi z mého pobytu, ale vše spolu souvisí. Syn nám oznámil, že má vstupenky na vyhlídku do Světového centra a začal můj problém. Celý život nemám ráda výšky. Nechodím na rozhledny, přestože jezdím s turisty do Alp, v lanovkách sedím obrácená tak, abych neviděla do údolí. A tak jsem se prostě odmítla prohlídky zúčastnit. Ale narazila jsem, vnučka i syn mě nekompromisně vzali za ruce a trochu násilím odvedli do výtahu. No a během několika vteřin jsme vystupovali z výtahu do ztemnělé místnosti, kde nás vítal průvodce. Po úvodní řeči se pojednou před námi začala zvedat temná stěna a objevil se úchvatný, nevyslovitelně krásný pohled na úžasný, sluncem zalitý New York. Moment jsem stála jako přikovaná a bála se udělat krok, ale za chvíli jsem se osmělila a několika kroky přistoupila ke skleněné stěně. A ejhle, pocit strachu zmizel, nebyl, přehlušil ho emoční zážitek

krásy pohledu. Měla jsem velkou radost z toho, co vidím z výšky 550 m, ale i z toho, že jsem své obavy a nepříjemné pocity překonala.

Po ukončení prohlídky mě moji milí pozvali na oslavu překonání sama sebe a stvrдили jsme to přípitkem Mimosy (šampaňské s džusem, mimochodem je to velmi dobré.)

Za několik dní jsem stejné pocity prožívala, když jsme si přišli prohlédnout a „přejít“ nejstarší most v NY – Brooklynský.

Ale i zde jsem pocítila podporu svých blízkých, kteří mě vzali pod paží, každý z jedné strany a krásně a bezpečně jsme přešli jednu z nejvýznamnějších a architektonicky nejzajímavějších staveb v NY.

A tak jsem podruhé překonala sama sebe, alespoň tam jsem to tak cítila. A věřte, že to nebylo snadné.

Jenomže teď už je to zcela jinak.

*Nada Kimlová
absolventka U3V FF UK*



Žebráček

Prázdniny se pomalu chýlily ke konci, dovolenou, výlety i koupání už jsme měli za sebou, ale do začátku školy zbýval ještě týden. Všichni už byli zase v práci, a tak maminka, podporovaná našimi přísliby, že to doma sami zvládneme, také odešla. Na plotně byl přichystaný oběd a na stole tři koruny na plovárnu, kde nás měla maminka cestou z práce vyzvednout. Věděla, že plavčík na nás dá pozor, ale to ostatní nechtěla ani domyslet. Ani se jí dnes nedivím, ale dovolená byla krátká, a tak to ani jinak nešlo. Dopoledne uteklo a my jsme si sbalili deku, plavky a ručníky, a hned po obědě vyrazili. Plovárna na Vltavě stála na smíchovském nábřeží, byly to dřevěné pontony s kabinkami na převlékání a se dvěma bazény. V jednom bylo dost vody, dalo se tam pohodlně plavat a ten druhý, to bylo takové brouzdaliště pro děti. Oba bazény byly pořád plné a dospělí, kteří se neopalovali, skákali ze schůdků rovnou do Vltavy a plavali až k bójkám. Sluníčko pálilo a my jsme pozorovali plavce ve vodě a žmoulali v ruce každý svojí korunu. Konečně jsme se odhodlali, ale na můstku se Ládík rozbřečel, protože koruna na vstup mu spadla do vody. I přesto jsme došli až k pokladně a tam všechno řekli a doufali, že nás paní pokladní pustí, jenomže ta nás vyhodila. Vrátili jsme se na břeh a brali to jako velkou křivdu, ale paní pokladní byla neoblomná. Vedro bylo k nevydržení, jak se dostat na plovárnu jsme pořád nemohli vymyslet, ale v tom jsme na liduprázdném nábřeží uviděli slečnu s vojákem. Když došli až k nám, slušně jsme pozdravili a Ládík jim řekl, co se nám stalo, a poprosil vojáka, jestli by nám nemohl tu chybějící korunu dát. Nedal. Chvilí si nás prohlížel, a pak řekl Ládíkovi: „Kdopak tě, chlapečku, naučil žebrot?“ Slečna jenom mlčela, ale to nám nepomohlo. Za chvíli oba zmizeli na plovárně a my zůstali opět sami na břehu. „Nebreč.“, řekla jsem bráškovi. „Nejsi žádný žebráček. Když

nemůžeme na plovárnu, půjdeme se koupat na Cindu.“ Vzala jsem brášky za ruku a šli jsme pod železniční most k přivozu na Císařskou louku. Tam už čekalo plno lidí a zrovna připlouval prám s převozníkem, který vypadal jako pravý námořník. Měl bílé kalhoty, pruhované námořnické triko a čepici s kšiltem a kotvou uprostřed, mohli jsme na něm oči nechat. Přívaz stál 25 haléřů pro jednoho a ještě nám pár drobných zbylo. Na Cindě bylo léto v plném proudu. Trávník i břeh byly obsypány lidmi, toužícími po vodě nebo stínu pod topoly. Jak se přiblížil parník s mávajícím výletníky, lidé z břehu vlezli do vody a plavali přímo do vln, které se za parníkem zvedaly, krásně houpaly a nadnášely. My jsme se koupali v prostoru pro neplavce. Byl ohrazen spojenými kládami, ale každou chvíli na ně někdo stoupl a potopil je. A to se právě stalo. Ládík, který uplaval jenom pár temp ke kládám, najednou plaval za nimi dál od břehu. Věděla jsem, že do hloubky sám nesmí a v hlavě už jsem měla různé scénáře, že k němu nestačím doplatit a on se utopí. Hrůzou jsem nemohla ani křičet, ale to už se Ládík obrátil a plaval zpátky. I když se pořádně napil vltavské vody, byl šťastný, že to zvládnul sám. A tak jsem si jen utřela slzy a byla ráda, že to tak dopadlo. U přivozu na nás čekala maminka. Když jsme nebyli doma ani na plovárně, asi jí napadlo, že jsme na Cindě. Andělíček strážný měl s námi ten den hodně práce a maminka určitě tušila, že se něco dělo, vždyť jen andělé a maminky vědí, i když děti nic neříkají. Druhý den nám rychle otrnulo a do konce týdne náš malý žebráček plaval jako ryba, ale mamince jsme nikdy nepřiznali, jak k tomu tehdy vlastně došlo.

Bad Schandau

Teta Hela a strejda Jirka pracovali na dráze. Teta jako osobní pokladní na nádraží Praha - Těšnov a strejda jezdil vlakem jako průvodčí. Měl koženou brašnu na peníze a jízdenky, které někdy vypisoval cestujícím ve vlaku, když si nestačili koupit lístek. Těm, kteří lístek měli, je procvakával kleštičkami. Někdy nám teta přinesla prázdné jízdenky, které se dávaly do tiskacích strojů, strejda půjčil kleštičky a my jsme si hráli na dráhu. Ale úplně nejlepší bylo, když jel strejda vlakem až do NDR a vzal nás sebou. V Děčíně byla celní a pasová kontrola, ale dlouho netrvala, většina cestujících vystoupila a do Německa nás jelo jen pár. Bad Schandau bylo první městečko za hranicemi. Tam jsme s tetou vystoupili a strejda jel dál až do Drážďan. Už na nádraží bylo vidět, že jsme někde jinde a nebyly to jen německé nápisy. Všude bylo čisto, v oknech květiny, okolo hory a takový zvláštní klid. Do města se jezdilo malým parníčkem nebo přívazem přes Labe a za chvíli jsme byli v centru. Od tety jsme dostali každý pět marek na útratu a těšili jsme se, až je budeme moci utratit. Táhlo nás to k hračkářství a k cukrárně, ale teta s námi nejprve prošla celé městečko a hned potom nás vzala do restaurace na náměstí. Všichni jsme si dali vídeňský řízek, byl veliký přes celý talíř, ale chutnal úplně česky. Teprve potom jsme mohli jít nakupovat. Jak se nám hodilo, že nás teta cestou ve vlaku naučila německy pozdravit, poprosit a poděkovat. Taky jsme zvládli počítat do deseti, ale tím naše znalost němčiny skončila. První velký krám byly hračky, kočárky a věci pro miminka. Byla to samoobsluha, tak jsme si vzali košíčky a vybírali drobnosti, na které náš finanční obnos stačil. Kluci si hned vybrali sadu barevných autíček a já jsem si koupila dvě miminka, chlapečka a holčičku v plastové krabičce. Prošli jsme celý krám a u pokladny jsme každý vyndali z košíku svůj nákup. Pokladní se usmívala, když jsme z kapes vytahovali drobné a nakonec jsme poděkovali a pozdravili německy. Hned potom jsme zašli s tetou do cukrárny, tam jsme si dali každý velký kornout zmrzliny a krabičku bílého cukrkandlu, navlečeného na nitce. Konečně mohla teta v klidu nakoupit v potravinách. Kupovala mandle, ořechy, kávu a kakao, rozinky, taky métský salám, čabajky a dokonce i olej. Když jsme došli k přivozu, blížil se večer. Na nádraží jsme ještě za poslední drobné koupili pro maminku krásné žluté chryzantémy v květináči a právě přijížděl vlak do Prahy. Strejda se nestačil divit, když jsme mu vyprávěli své zážitky a ukazovali, co jsme si koupili. Celní a pasová kontrola probíhala tentokrát v Bad Schandau. Když celník viděl naši kytku v květináči, řekl nám, že kytky se nesmí převážet. Slzy jsme měli na krajíčku a říkali mu česky, že je to kytička pro maminku. Asi pochopil, protože nám za chvíli přinesl německé noviny a řekl strejdovi a tetě, ať kytku zabalíme a schováme do tašky. Pak nás pozdravil a zmizel v dalším vagoně. Cesta tentokrát ubíhala pomalu, ale konečně jsme byli v Praze. Maminka měla

z kytičky radost a s úsměvem poslouchala, když jsme jí vyprávěli své zážitky z výletu. My jsme ale byli duchem stále v Bad Schandau a těšili jsme se na další výlet vlakem, který se strejdou a s tetou brzy podnikneme.

Vladana Machiánová



Časová smyčka

Milé kolegyně a kolegové,
dovoďte, abych se s Vámi podělila o příhodu, která se stala asi před dvaceti lety. Bydleli jsme s manželem ve Slezsku, a jak to jenom trošku šlo, věnovali jsme se chození po horách, většinou v Beskydech, Jeseníkách, na Vysočině a na Slovensku, to jsme měli nejbliž. Postupně jsme se vypracovali až k túrám 35 – 45 km denně. Rádi na to vzpomínáme, teď už z toho zůstaly jenom procházky. Ale po celá léta jsme nedělali nic, co by mělo něco společného s tím, že něco „musíme“ ujit. Když se nám chtělo, chůzi jsme rádi vzdali, seděli a dívali se na rozkvetlé louky, hezký les, potok, který zurčel, a šli klidně domů zpět.

Pak jsme si ale řekli, že bychom měli začít objevovat krásu jiných částí republiky. Občas jsme sice jeli na výlety na různé hrady a zámky, do památných a historických měst, ale toužili jsme po horách. První nám na mapě padla do oka Šumava. Vybrali jsme si pro první pobyt týdenní ubytování v Kašperských Horách a týden v Kubově Huti. Krása Šumavy nás okouzila. Měli jsme navíc štěstí na hezké počasí, bylo září, a tak jsme každý den z Kašperských Hor jako výchozího bodu chodili a chodili, až se nám z pohorek kouřilo.

Po týdně jsme se přesunuli do Kubovy Huti. Tady jsme měli ubytování i s kuchyňkou. Těšili jsme se už doma, že si uděláme řízky z hub nebo jiná houbová jídla, houby nasušíme a vezmeme domů. Jenže po celou dobu pobytu jsme zatím nenašli nic. V lese bylo hrozně sucho. Pobyt se chýlil ke konci a nám zbývaly udělat poslední dva menší výlety, a to vydat se podívat nahoru na Boubín a poslední krátký výlet na Boubínský prales.

Den, kdy jsme se vydali na Boubín, byl jako vymalovaný. Na turistické cestě jsme nikoho nepotkali, šlo se dobře. Tehdy ještě nebyla vybudovaná na vrcholu rozhledna a část chodníku nebyla z plátů. Nahore jsme se zaradovali, že máme zase jeden cíl za sebou. Manžel vytáhl placatku s tak zvaným „vrcholovým nápojem“, kde měl přesně dva hlty na oslavu našeho výkonu. Tedy – jeden hlt pro sebe, jeden hlt pro Horu. Já nepiju, připíjím minerálkou, což jsem taky udělala. Tento rituál jsme provedli vždycky na nějaké nové hoře, kterou jsme poznali. Odšrouboval tedy závit a už se chtěl napít, když jsem mu zadržela ruku a upozornila jsem ho, že přece první dostávala vždycky Hora! Manžel ale prohlásil: „nic nedostane“ a chystal se panáka vypít sám. Nevím, co se stalo, ale manžel dodnes tvrdí, že mu placatku silou někdo vyrazil z ruky. Spadla na zem a obsah se vylil.

Další den, poslední před odjezdem domů, jsme chtěli vidět Boubínský prales. Jeli jsme malým vláčkem, kde byla ve druhém vagónu přibita cedule s nápisem „*Cestující je povinen chovat se tak, aby obsluha vlaku nabyla dojmů, že chce vystoupit*“. Zasmáli jsme se, *obsluha vlaku zřejmě nabyla správného dojmů, a vystoupili jsme*. Za vstupné jsme dostali plánek naučného chodníku a vyrazili. Zde bylo ale plno turistů (byla už sobota). Šli jsme kolem oplocení pralesa a obdivovali krásné prastaré smrky, propletené chůdové kořeny, mechy a neporušený kousek lesa. Vzpomněla jsem si na knihy Karla Klostermanna. Když jsme byli v místě nad pralesem, rozhodli jsme se, že půjdeme do železniční stanice Zátoň a odtud vláčkem zase zpět. Podle označníku to měly být asi 2 km. Ještě jsme se ohlédli a podívali pod sebe. Prales, plno lidí.

Šli jsme asi minutu, když jsem si uvědomila, že je na návrat ještě brzo. Že bychom se vrátili? Kdy zase uvidíme prales? Dobře, souhlasil manžel. Otočili jsme se - A !!! - dole nebylo ani živáčka, žádný plot, jen mohutné stromy, ale nějaké jiné – mohutnější a za námi nebyl žádný chodníček, značka, *NIC!!* To není možné, meditovali jsme oba, vždyť jsme ušli sotva dvacet metrů. Vrátili jsme se kousek zpět –

nic. Co teď? „Víš co, půjdeme dál, směrem kde měla být Zátoň. Musí to být jenom kousek“. Šli jsme a mysleli jsme si, že někoho potkáme, nebo uvidíme turistickou značku nebo značku naučného chodníku nebo tak něco. Kdepak. Nic. Les byl krásný, ale těžko prostupný. Propletené kořeny, kapradiny, vzdor suchu, které jsme během posledních dvou týdnů viděli, bylo tady vlhko, stín. Asi po dvou hodinách, když už jsme měli pořádnou, žízeň jsem vzdychla: „takový lesní potůček, nebo studánka, to by bylo!“. No a byla tam – hezká studánka s průzračnou vodou mezi stromy obrostlá mechem. Napili jsme se, odpočinuli a nabrali do svých dvou plastových nádob. Děkuji, Boubíne, řekla jsem.

Mezi obrovskými velikány se začala rýsovat malá sotva zratelná pěšinka, patrně od zvěře. Musíme být přece blízko lidí, už se tady motáme tři hodiny! Šli jsme po ní, ale nebralo to konce. „Když už se tak plahočíme, kdybychom tak našli alespoň pár krásných hřibů k večeři“, prohlásila jsem. „Nenajdeš nic“, řekl manžel, „za chvíli bude večer, a čtrnáct dnů jsme nenašli ani prašivku“. Najednou se začaly objevovat, Hřiby hnědé, smrkové, sametové, pod velkým dubem několik krásných Hřibů dubových. V batohu mám vždycky plátěnou tašku a rybičku, takže jsem houby očistila. Děkuji, Boubíne.

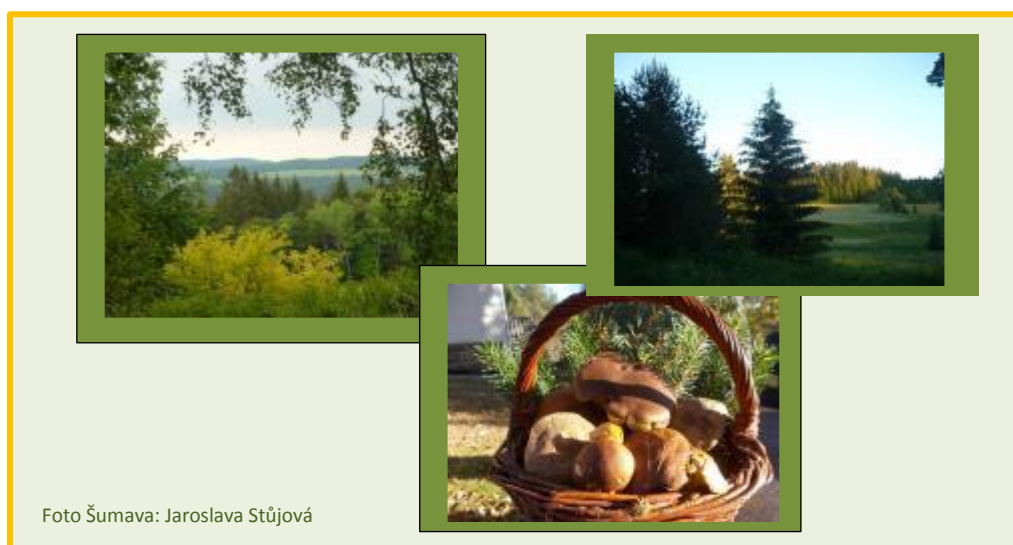
Den končil, sluníčko zapadalo a my jsme byli pořád ve vysokém lese s obrovitými stromy. „Co si budeš přát teď?“, zeptal se manžel, jako by četl moje myšlenky. „No – asi myslivce, který by nám poradil, jak se dostaneme z lesa na nádraží“. Za chvíli se les rozestoupil a před námi byla travnatá mýtina. Na ní stála hezká roubená myslivna (soudě podle parohů nad dveřmi), a před ní seděl na lavici myslivec v zeleném. U nohou mu ležel pes. Myslivec bafal z dýmky a usmíval se na nás. Pes o nás nejevil zájem. Zeptala jsem se ho na cestu. Dostala jsem zajímavou odpověď: „*Jo k vám? Tak to přejděte tady přes ten kamenný můstek přes potok, to bude stačit*“. Poděkovali jsme a šli k potoku. Před můstkem jsem se ohlédla a zamávala. Lesník stále kouřil svoji dýmku. Kamenný můstek byl nový a bylo na něm vyryto datum 1723. Pak se otočil i můj muž – „ohlédni se“, řekl. Mýtina byla zarostlá, po srubu, myslivci a psovi ani památky. Můstek tam sice byl, datum taky, ale všechno notně zarostlé křovím a obrostlé mechem.

Za můstkem jsme asi po deseti minutách došli na malé nádražičko. Ani jsme nepátrali, kde jsme. Hlavně, že jel vlak do Kubovy Huti.

„Úlitbu“ a pozdrav každé hoře, kam přijdeme, teď dodržujeme velmi pečlivě. Myslím, že si to hory zaslouží. Jsou neskutečně starší než my, byly tu věky před námi, viděly toho daleko více než my a budou tady ještě věky po nás.

Chtěla bych ještě dodat, že jsme na časovou smyčku do té doby nikdy nevěřili, ani ničemu iracionálnímu. Přesto se to skutečně stalo.

Marie Coufalová



Kdoule

Cydonia oblonga, kdoule podlouhlá



Popis – keř nebo strom s listy vejčitými a celokrajnými. Rub listů i mladé větévky jsou běloplstnaté. Velké červené květy dospívají v malvice, podobné jablkům nebo hruškám. Jsou na povrchu plstnaté a obsahují 5 blanitých, mnohosemenných pouzder se 6 – 16 splenými semeny. Malvice příjemně voní. Červenohnědá, vejčité hranatá semena jsou až 10 mm dlouhá. Kvete v květnu a v červnu.

Výskyt - kdoule je domácí v Zakavkazí, v Íránu a v Turkestánu. U nás se místy pěstuje v teplých krajích. Také zplaňuje.

Užívaná část – semeno.

Sběr a úprava – semena se získávají jako vedlejší produkt při zpracování plodů na zavařeninu nebo se dovážejí. Suší se ve stínu, uměle pak při teplotě nepřesahující 50°. Musí být pečlivě usušena, jinak plesnivějí. Jsou bez pachu a chuti mdlé, slizovatečně olejné.

Účinné látky a působení – semena obsahují 22%

slizu, který je hlavní účinnou složkou a nalézá se v osemení. S vodou bobtná. Semena obsahují amygdalin, musí se užívat celá.

Kdoulový sliz mírně dráždí pokožku, změkčuje, chladí a kryje, Působí též projímavě.

Užití – vnitřně se užívá v macerátu (1 kávová lžička celých semen na šálek vody, sliz pak slít) při nemocech žaludečních a střevních, při kašli a jako mírné projímadlo. Zevně jako kloktadlo při zánětech dutiny ústní a hrtanu, jako součást očních vod a na rozpraskanou a drsnou pokožku (směs 2 částí kdoulového slizu a 1 části glycerinu).

Poznámka:

Často se též užívá zralých plodů (malvic), které se krájejí v tenké terče a v sušárnách suší. Droga snadno vlhne, a proto se musí občas dosušit. Má příjemně aromatický pach a mdlou sladkou chuť. Sušených plodů se užívá proti průjmům a krvácení. Čerstvých plodů se hodně spotřebuje k výrobě kdoulové marmelády, kompotů, želé a sirupů.

Semena nacházela využití při výrobě apretur v textilním průmyslu. Nejběžnější odrůdy kdoulí jsou kdoule hruškovité a jablkovité.

Zdroj: Naše rostliny v lékařství
Korbelář, Endris, Krejča, Avicenum, Praha 1970



Četba pod slunečnick

Corina Bomannová, Vůně jasmínu

Novinářka Melanie plánuje svatbu, když její snoubenec utrpí zranění a upadne do kómatu. Po několika měsících marného čekání na úspěch odjede Melanie za svou prababičkou Hannou na venkov. Stará žena jí začne vyprávět svůj životní příběh a o ranách osudu, kterým musela čelit. Melanie se tak vydává na imaginární cestu do Vietnamu, poté do Berlína dvacátých let a nakonec do Paříže. Dozvídá se o minulosti své rodiny skutečnosti, o nichž neměla ani tušení.

Elizabeth Stroutová, Burgessovi chlapci

Drama sourozeneckých vztahů v románu od držitelky Pulitzerovy ceny
Jedna z nejlepších knih roku 2013 podle The Washington Post

Dětství sourozenců Burgessových bylo poznamenáno nešťastnou náhodou, při níž přišli o otce. Bratři Jim a Bob, pronásledováni přízrakem tragédie, pocitem viny i duchem rodného maloměsta, odejdou z Maine do New Yorku a oba si najdou práci v právníkové sféře. Jejich vztah rozhodně není ideální a napětí, které mezi nimi panuje, se ještě prohloubí, když jim náhle zavolá sestra Susan, která jako jediná z Burgessovic dětí zůstala v rodném městě. Její osamělý dospívající syn Zach se dostal do problémů a Susan zoufale potřebuje pomoc svých bratrů. A tak se Burgessovi chlapci vrací do krajiny svého dětství, jsou nuceni znovu se postavit své minulosti a vypořádat se s pokřivenými rodinnými vztahy.



Víte, že ...

... slovo „faraon“ pochází z egyptského výrazu znamenajícího velký příbytek“?

... aby Kleopatra dodala své pokožce výživu a jemnost, koupala se prý ve velbloudím mléce?

... Egypťané jsou prvními, kteří začnou běžně nosit obuv – hlavně sandály přizpůsobené egyptskému horkému a suchému podnebí?

Zdroj: Epoque 6/2018

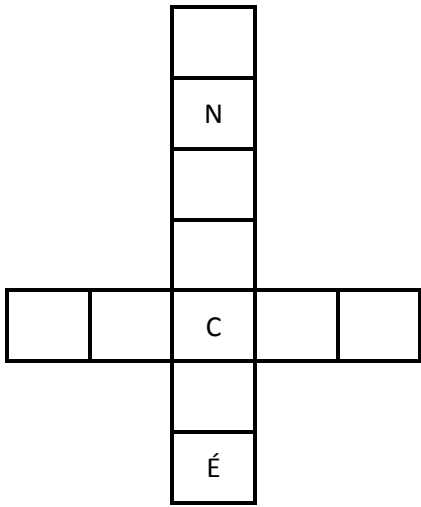
Zábavný koutek

Doplňte písmena místo teček

...Ž
...OP
...OM
...ANA
...OUHA
...UNA
...UK
...UP
...K

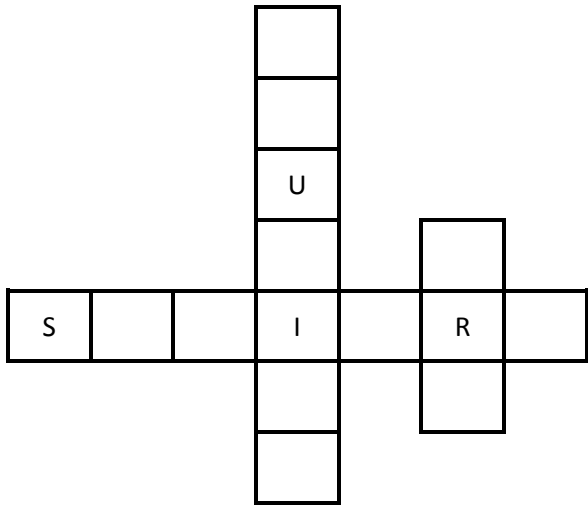
..K
..EK
..AKT
..AKCE
..IUMF
..AKTÁT
..ÓPY
..EFA
..ÉMA

Pro vyplnění dlouhé chvíle někde při čekání, v metru, tramvaji či autobuse můžete vymýšlet slova začínající na písmena **kle** ...



K doplnění použijte písmena:
K E Ř I T A K O

(Antické Řecko)



K doplnění použijte písmena:
S T O P Y D E M O N U

(Studium pro seniory)

Najděte synonyma ke slovům:

Cudný, fošna, puget, jímavý, chrabrý, jízlivý, haluz, kloudný, záhy, lačný, strouha, uhranout.

Opakování zeměpisu v návaznosti na přednášku o Latinské Americe – přiřadte ke státům hlavní města.

- | | | | |
|-----|-----------|----|-------------------|
| 1) | Mexico | a) | Montevideo |
| 2) | Belize | b) | Santiago de Chile |
| 3) | Guatemala | c) | Georgetown |
| 4) | Salvador | d) | Lima |
| 5) | Honduras | e) | Panama |
| 6) | Nikaragua | f) | La Paz |
| 7) | Kostarika | g) | Paramaribo |
| 8) | Panama | h) | Mexico City |
| 9) | Kuba | i) | Brasília |
| 10) | Kolumbie | j) | Havana |
| 11) | Venezuela | k) | Asunción |
| 12) | Guyana | l) | Guatemala |
| 13) | Surinam | m) | Tegucigalpa |
| 14) | Ekvádor | n) | Caracas |
| 15) | Brazílie | o) | Buenos Aires |
| 16) | Peru | p) | San Salvador |
| 17) | Bolivie | r) | Belmopan |
| 18) | Chile | s) | San José |
| 19) | Paraguay | t) | Bogota |
| 20) | Uruguay | u) | Merida |
| 21) | Argentina | v) | Quito |
| 22) | Yucatan | x) | Managua |

Složte si puzzle.

<http://www.puzzle-online.cz/konik/150>



Uzávěrka pro příští číslo je 30. září 2018

Těšíme se na Vaše příspěvky – redakce Klubu posluchačů a absolventů U3V FFUK

Příspěvky zasílejte na e-mail: ff-blogklub@seznam.cz

Příští číslo, pokud pošlete příspěvky, vyjde v říjnu – předem děkujeme za spolupráci